

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

15. marts 2021

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 150 (Alm. del) af 15. februar 2021 stillet efter ønske fra Rune Lund (EL)

Spørgsmål

Det fremgår af svar på FIU alm. del - spørgsmål 500 (2015-16) såvel som af Finansministeriets notat "BNP virkning ved ACE", at "Empiriske studier tyder på, at lønmodtagerne via investeringsforvridningen og overvæltning af omkostningerne ved selskabsskatten i output-priserne i praksis bærer mellem 50 og 75 pct. af byrden ved selskabsskatten." Vil ministeren redegøre for, om der er empiriske studier dansk såvel som internationalt, der ikke blot viser, at selskabsskatten overvejende bæres af lønmodtagere, men tillige empirisk viser, at en sænkelse af erhvervets skatter og afgifter medfører højere indkomster for lønmodtagerne eller alternativt lavere indkomster ved stigende skatter og afgifter for erhvervet?

Svar

Der er en lang række forhold, der påvirker virksomhedernes prissætning og lønpolitik mv. på kort sigt, hvilket gør det vanskeligt at påvise virkningen af konkrete skatte- og afgiftsforhøjelser og -lempelser empirisk. Der er imidlertid en række empiriske studier, der påviser, at ændringer i selskabsskat, afgifter og sociale bidrag slår ud i reallønsændringer.

Den empiriske evidens for sammenhængen mellem selskabsbeskatning og reallønsniveau er gennemgået i besvarelsen af FIU spørgsmål nr. 500 (alm. del) af 5. september 2016 og i det tekniske baggrundsnotat, *BNP-virkning ved ACE*, som er offentliggjort på Finansministeriets hjemmeside.¹ Selskabsskatten hæmmer investeringerne og reducerer den mængde kapitalapparat, der er til rådighed per beskæftiget. Derigennem reducerer selskabsskatten produktiviteten, og dermed lønningerne og velstandsniveauet. De empiriske studier tyder på, at lønmodtagerne via investeringsforvridningen, nedvæltning i lønningerne og overvæltning af omkostningerne ved selskabsskatten i output-priserne bærer hovedparten af byrden ved selskabsskatten. Der er imidlertid en væsentlig spredning i estimatet for, hvor stor en del af byrden, der bæres af lønmodtagere. Nogle studier finder, at lønmodtagerne bærer mindre end halvdelen af byrden, mens der også er studier, der indikerer, at lønmodtagerne kan bære mere end den fulde byrde ved selskabsskatten, *jf. tabel 1*, der præsenterer en oversigt over den

¹ https://www.fm.dk/~/-/media/files/oekonomi-og-tal/fm-regnemetoder/bnp_virkning-ved-ace.ashx?la=da

empiriske litteratur for incidensen af selskabsskatten, og *boks 1*, der giver en kort beskrivelse af en del af studierne.

Tabel 1

Oversigt over empiriske studiers estimat for skatteincidens af selskabsskat på lønmodtagere

Forsknings-design	Citering	Lande	Periode	Sektor	Skatteincidens på lønmodtagere, pct.
Brug af variation i skattesatser på tværs af lande	Hasset & Mathur (2010)	65 i- og u-lande	1981-2005	Produktions-industri	2.200
	Desai, Foley & Hines (2007)	50 lande (eksklusiv USA)	1989; 1994; 1999; 2004	Alle	45-75
	Felix (2007)	19 i-lande	1979-2002	Alle	400
Brug af variation i skattesatser på regionalt niveau	Ebrahimi & Vaillancourt (2016)	Canada (variation mellem provinser)	1998-2013	Alle	75
	Suárez Serrato & Zidar (2014)	U.S. (variation mellem counties)	1980-1990; 1990-2000; 2000-2010	Alle	30-35
	Liu & Altshuler (2013)	U.S.	1982; 1992; 1997	Alle	40-80
	Carroll (2009)	U.S. (variation mellem stater)	1970-2007	Alle	250
	Felix (2009)	U.S. (variation mellem stater)	1977-2005	Alle	360
	Arulampalam, Devereux & Maffini (2012)	9 europæiske lande	1996-2003	Produktions-industri	49
Lønforhandlingsmodeller	Felix & Hines (2009)	U.S. (variation mellem stater)	2000	Alle	54
	Fuest, Peichl & Siegloch (2015)	Tyskland (variation mellem kommuner)	1993-2012	Alle	40

Kilde: OECD Taxation working Papers No. 32 (2017): “*Legal tax liability, legal remittance responsibility and tax incidence: three dimensions of business taxation*” by Anna Milanez.

Hovedparten af de empiriske studier indikerer, at lønmodtagerne i praksis bærer mellem 50 og 75 pct. af byrden ved selskabsskatten.

Betydningen af investeringsforvridningen og dermed graden af overvæltning/nedvæltning på lønmodtagerne må dog forventes at være større i en lille og åben økonomi som den danske, hvor investeringerne er meget mobile på tværs af landegrænser, og derfor relativt mere følsomme over for den effektive selskabsbeskatning, end i store lande som fx USA og Tyskland, hvor en stor del af de empiriske studier er foretaget.

En overvæltningsgrad på 50-75 pct. skal endvidere ses i lyset af, at en del af selskabsskatteprovenuet vedrører immobil overnormal profit, hvor skatten ikke forvrider investeringsbeslutningen. For den del af selskabsskatteprovenuet, der udgøres af lokalitetsspecifik overnormal profit, må det forventes, at ejerne bærer byrden. Det må derfor forventes, at lønmodtagerne bærer en større andel af byrden fra den del af selskabsskatten, der ikke er profit (normalafkastet).

Ministeriernes regneprincipper på selskabsskatteområdet vedr. virkningerne på investeringsomfang, lønninger, arbejdsudbud og strukturelt BNP, er dokumenteret i det førnævnte tekniske baggrundsnotat, *BNP-virkning ved ACE*. Her kan ligeledes findes en oversigt over den empiriske litteratur om virkningerne af selskabsskat på investeringsniveauet.

Boks 1**Empiriske studier påviser en høj grad af overvæltning af selskabsskatten i lønningerne**

Desai et al. (2007) estimerede på basis af data for 50 lande for perioden 1989-2004, at mellem 45 og 75 pct. af byrden ved selskabsskatten bæres af lønmodtagerne i form af lavere løn.²

Hasset og Mathur (2010) fandt, at en stigning i selskabsskattesatsen på 1 pct. reducerer timelønningerne med 0,5-0,6 pct. Hasset og Mathur (2006) fandt desuden, at lønningerne påvirkes mere af selskabsskatten i små lande.³ Det er i overensstemmelse med Harberger (2006), der argumenterer, at i små lande, der er pristagere på kapital- og varemærkederne, bærer lønmodtagerne mere end den fulde byrde af selskabsskatten.⁴

Liu og Altshuler (2013) påviser, at variation i den marginale effektive selskabsskat i USA over tid og på tværs af brancher påvirker timelønningerne. Deres estimer viser, at en forøgelse af selskabsskatteprovenuet med 1\$ reducerer lønningerne med omkring 60 cent.⁵

I et nyere studie udnytter Fuest et al. (2015) variation i lokale selskabsskattesatser i Tyskland til at estimere overvæltning af selskabsskatten i lønningerne. De viser, at en stigning i selskabsskatten på 1 euro reducerer lønningerne med 56 cent. For virksomheder med lokal lønfastsættelse, hvor effekterne på lønningerne kan forventes at indtræffe hurtigere, fandt de en markant større overvæltning; nemlig at en stigning i selskabsskatten på 1 euro reducerer lønningerne med 1,21 euro. I et andet studie fandt Fuest et al. (2013) med en lignende metode, at en stigning i selskabsskatten på 1 euro. reducerer timelønningerne med 77 cent.⁶

Arulampalam et al. (2012) viste på baggrund af mikrodata for selskaber i 9 europæiske lande, at 49 pct. af byrden ved selskabsskatten bliver overvæltet på lønmodtagerne. Arulampalam et al. pointerer, at dette kun omfatter den direkte effekt på lønninger, mens indirekte virkninger via priser og øget produktivitet ikke er inkluderet i deres estimat.⁷

Et studie af Felix (2009) viste en meget stærk negativ sammenhæng mellem selskabsskat og lønninger.⁸ Ifølge Felix vil en 1 pct. stigning i selskabsskatten medføre et fald i lønningerne mellem 0,1-0,4 pct. Hertil estimerer hun, at incidensen ligger mellem 141-360 pct. Dette betyder, at en stigning i selskabsskatten på 1 USD vil medføre et fald i den gennemsnitlige timeløn på mellem 1,41 til 3,6 USD. Tilsvarende viste et studie af Carroll (2009) at skatteincidensen på lønmodtagerne ligger på ca. 250 pct.⁹

Ebrahimi & Vaillancourt (2016) fandt, at en 1 pct. stigning i selskabsskatten medfører, at timelønnen i den private sektor falder med 0,15-0,24 pct., hvor lønningerne vil falde mest for mindre selskaber.¹⁰

Der er ligeledes en betydelig empirisk litteratur om incidensen af indkomstskat, sociale bidrag og obligatoriske sociale sikringsordninger (mandated benefits). Generelt viser litteraturen, at incidensen af beskatning af arbejdskraft er relativt uafhængig af, om der er tale om indkomstskatter, der er pålagt lønmodtagerne, eller fx sociale bidrag, der er pålagt virksomhederne.

² Desai, M.A., F. Foley & J. Hines (2007). "Labor and Capital Shares of the Corporate Tax Burden: International Evidence", paper prepared for the International Tax Policy Forum and Urban-Brookings Tax Policy Center conference on Who Pays the Corporate Tax in an Open Economy?, 18 December, 2007.

³ Hasset, K. & A. Mathur (2010), "Spatial Tax Competition and Domestic Wages", Working Paper, december 2010 og Hasset, K., & A. Mathur (2006), "Taxes and wages", American Enterprise Institute Working Paper 128.

⁴ Harberger, A. C. (2006), "Corporation Tax Incidence: Reflections on What is Known, Unknown and Unknowable", in: John W. Diamond and George R. Zodrow (eds.): *Fundamental Tax Reform: Issues, Choices, and Implications*, Cambridge: MIT Press.

⁵ Liu, L. & R. Altshuler (2013), "Measuring the Burden of the Corporate Income Tax Under Imperfect Competition", *National Tax Journal*, vol. 66(1), pp. 215-37.

⁶ Fuest, C., A. Peichl & S. Sieglöcher (2015), "Do higher corporate taxes reduce wages? Micro Evidence from Germany", IZA Discussion Paper No. 9609 og Fuest, C., A. Peichl & S. Sieglöcher (2013), "Do higher corporate taxes reduce wages? Micro Evidence from Germany", IZA Discussion Paper No. 7390.

⁷ Arulampalam, W., M. P. Devereux, & G. Maffini (2012), "The direct incidence of corporate income tax on wages", *European Economic Review*, vol. 56(6), pp. 1038-1054.

⁸ Felix, R.A. (2009). "Do State Corporate Income Taxes Reduce Wages". Economic Review, Federal Reserve Bank of Kansas City, vol. 94, no. 2.

⁹ Carroll, R. (2009), "Corporate taxes and Wages: Evidence from the 50 States", Tax Foundation Working Paper No. 8, August 2009.

¹⁰ Ebrahimi, P. & F. Vaillancourt (2016), "The Effect of Corporate income and Payroll Taxes on the Wages of Canadian Workers", Fraser Institute, January 2016.

Den tidlige litteratur om incidens af skatter og afgifter gennemgås i Fullerton & Metcalf (2002).¹¹

Gruber (1994) undersøgte incidensen af obligatorisk barselsydelse til ansatte i amerikanske virksomheders og fandt 100 pct. nedvæltning i lønningerne til målgruppen; kvinder i den fødedygtige alder og deres ægtefælle.¹²

Gruber (1997) viste, at en reduktion i arbejdsgivers sociale bidrag i Chile fra 30 pct. i 1981 til 5 pct. i 1987 blev fuldt nedvæltet i højere lønninger.¹³

Ooghe et al. (2007) fandt i et studie for seks europæiske lande, herunder Danmark, at over halvdelen af sociale bidrag betalt af arbejdsgiverne nedvælttes i lønningerne.¹⁴ Gavrilova et. al (2015) undersøgte incidensen af arbejdsgiverbetalte sociale bidrag i Norge og fandt, at en stigning i arbejdsgiverbidrag på 1 pct. fører til et fald i bruttolønnen på 0,66 pct.¹⁵ Korkeamaki og Uusitalo (2009) undersøgte en regional reduktion i finakse arbejdsgivers sociale bidrag og fandt at lønningerne i de omfattede regioner steg svarende til halvdelen af lempelsen.¹⁶

En del af de empiriske studier af incidensen af sociale bidrag forfølger den empiriske strategi med at sammenligne lønnen for en treatment gruppe, for hvem der sker ændringer i de sociale bidrag, med en kontrolgruppe, hvor de sociale bidrag ikke ændres. Disse studier finder generelt mindre end fuld lønnedvæltning for den behandlede gruppe, hvis der ikke er en tæt sammenhæng mellem bidrag for arbejdsgiveren og ydelsen for modtageren. Det er imidlertid ikke i modstrid med, at der sker nedvæltning i det generelle lønniveau. Saez et. al (2019) viser således, at en lempelse af arbejdsgivernes sociale bidrag for en bestemt gruppe af lønmodtagere nedvælttes i det generelle lønniveau for alle lønmodtagere, og ikke i lønningerne for treatment-gruppen specifikt.¹⁷

Endelig er det i en række studier påvist, at afgifter på energi mv. anvendt i virksomhedernes produktion nedvælttes i lønningerne. Fx analyserer Fullerton og Heutel (2007) incidensen af afgifter på produktionsinput i en generel ligevægtsmodel og viser, at input-afgifter dels overvælttes i forbrugerpriserne på andre varer og

¹¹ Fullerton, D. & G.E. Metcalf (2002), "Tax Incidence", kapitel 26 i A.J. Auerbach og M. Feldstein (eds.), *Handbook of Public Economics*, Amsterdam, Elsevier Science B.V., pp. 1788-1839.

¹² Gruber, J. (1994), "The Incidence of Mandated Maternity Benefits", *American Economic Review* 84 (3), 622-41.

¹³ Gruber, J. (1997), "The Incidence of Payroll Taxation: Evidence from Chile," *Journal of Labor Economics* 15 (3), pp. 72-101.

¹⁴ Se Ooghe, E., E. Schokkaert & J. Flechet, (2003), "The incidence of social security contributions: An empirical analysis", *Empirica*, 30(2), 81-106.

¹⁵ Se Gavrilova, E., F. Zoutman, A.-O. Hopland & J. Møen (2015), "Who Pays for the Payroll Tax? Quasi-Experimental Evidence on the Incidence of the Payroll Tax", CESifo working paper.

¹⁶ Korkeamaki, O. & R. Uusitalo (2008), "Employment and wage effects of a payroll-tax cut – evidence from a regional experiment", *International Tax and Public Finance* 16(6), pp. 753-772.

¹⁷ Saez, E., B. Schoefer & D. Seim (2019), "Payroll Taxes, Firm Behavior, and Rent Sharing: Evidence from a Young Workers' Tax Cut in Sweden", *American Economic Review* 109 (5), pp. 1717-63.

dels nedvæltet i lønningerne under plausible antagelser.¹⁸ Desai et al. (2004) fandt ligeledes, at indirekte skatter ikke kun sænker lønmodtagernes realindkomst gennem højere forbrugspriser, men at indirekte skatter påvirker investeringsniveauet negativt, hvilket betyder, at en stigning i indirekte skatter ligesom selskabsskat vil reducere produktivitet og lønninger.¹⁹

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

¹⁸ Fullerton, D., & Heutel, G. (2007), "The general equilibrium incidence of environmental taxes", *Journal of Public Economics* 91, pp. 571–591.

¹⁹ Desai, M.A., F. Foley & J. Hines (2004), "Foreign Direct Investment in a World of multiple Taxes", *Journal of Public Economics*, Volume 88, Issue 12, Pages 727-744, December 2004.